

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

बीड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०४/२०२५ - २०२६

शुक्रवार, दिनांक - २७.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २१ ते २७ मार्च, २०२६)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक २८ मार्च ते ०१ एप्रिल, २०२६ साठी हवामान अंदाज)				
२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	२६/०३	२७/०३	दिनांक		२८/०३	२९/०३	३०/०३	३१/०३	०१/०४
							पाऊस (मिमी)		०.०	०.०	०.०	११.०	९.०
							कमाल तापमान (अं.से)		३९.०	३८.०	३६.०	३७.०	३८.०
							किमान तापमान (अं.से)		२९.०	२०.०	२०.०	२२.०	२२.०
							स.	ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ
						दु.							
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		४९	४८	५५	६०	६२
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		३०	२९	३१	३३	३८
							वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)		१०	१५	१९	१४	२
							स.	वाऱ्याची दिशा	उत्तर-वायव्य	वायव्य	वायव्य	वायव्य	दक्षिण
						दु.							

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक ३० व ३१ मार्च रोजी बीड जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ५० ते ६० कि.मी.) राहून गारपीटीसह मध्यम पावसाची शक्यता आहे. बीड जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू वाढ होऊन त्यानंतर घट होण्याची तर किमान तापमानात तीन दिवसानंतर वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २७ मार्च ते ०२ एप्रिल २०२६ व दिनांक ०३ ते ०९ एप्रिल २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पुढील पाच दिवस तुरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची तसेच तुरळक ठिकाणी दिनांक ३० व ३१ मार्च रोजी गारपीटीची शक्यता लक्षात घेता, काढणी व मळणी केलेल्या पिकाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
ऊस	वाढीची	ऊस पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. ऊस पिकात खूरपणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २०% २५ मिली किंवा क्लोरट्रानोलीप्रोल १८.५% ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३०% ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे,	काढणीस तयार असलेल्या हळद पिकाची काढणी करून घ्यावी व काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी. सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे ही कामे सुरु असून पावसाचा अंदाज पाहून हळदीची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	काढणी/ मळणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
उन्हाळी तीळ	वाढीची	उन्हाळी तीळ पिकास मध्यम जमिनीत ८ ते १० दिवसांनी व भारी जमिनीत १२ ते १५ दिवसांच्या अंतराने सिंचन करावे. सिंचन हे शक्यतो तूषार सिंचन पध्दतीने करावे.
संत्रा/ मोसंबी	फळवाढीची / काढणी	काढणीस तयार असलेल्या मृग बहार फळांची काढणी करून घ्यावी. फळधारणा सुरु असलेल्या अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेस आवश्यकतेनुसार सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे. अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेत फळवाढीसाठी व फळगळ होऊ नये म्हणून ००:५२:३४ १.५ किलो व आर्यन ५०० ग्रॅम प्रति १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. संत्रा/मोसंबी बागेत वनामकृवि परभणी येथील बायोमिक्स ४ लीटर प्रति एकर ड्रिपद्वारे सोडावे. नविन लागवड केलेल्या व लहान संत्रा/मोसंबी झाडांना काठीने आधार द्यावा.
डाळींब	फळवाढीची/ काढणी	अंबे बहार डाळींब बाग फळधारणा अवस्थेत असल्यामुळे आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी. अंबे बहार डाळींब बागेत फळवाढीसाठी ००:००:५० प्रति किलो १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान डाळींब झाडांना काठीने आधार द्यावा.
चिक्	फळवाढीची / काढणी	चिक् बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या चिक् फळांची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान चिक् झाडांना काठीने आधार द्यावा.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रोन १५% १० मिली किंवा डायमिथोएट ३०% १३ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	तुरळक ठिकाणी वादळी वारा, विजांच्या कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या ते मध्यम पावसाचा व गारपीटीचा अंदाज लक्षात घेता, जनावरांना उघडयावर सोडू किंवा बांधू नये. निवा-याच्याठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्यावी. आपल्या पशुंना उन्हामध्ये बांधू नका (निदान तिर उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्ये बांधणे चांगले). पशुंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशुंच्या शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत, ५ लीटर पाण्यामध्ये चिमूटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ -१० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
 ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
 वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

हिंगोली जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०४/२०२५ - २०२६

शुक्रवार, दिनांक - २७.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २१ ते २७ मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २८ मार्च ते ०१ एप्रिल, २०२६ साठी हवामान अंदाज)				
२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	२६/०३	२७/०३	दिनांक	२८/०३	२९/०३	३०/०३	३१/०३	०१/०४
							पाऊस (मिमी)	१.०	०.०	०.०	१.०	११.०
							कमाल तापमान (अं .सें)	३९.०	३८.०	३७.०	३८.०	३७.०
							किमान तापमान (अं .सें)	२३.०	२१.०	२१.०	२३.०	२२.०
							स. दु.	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	ढगाळ	ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४२	४०	४१	६०	६४
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२१	२०	२१	२५	२८
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	७	२०	१९	१४	५
							स. दु.	उत्तर-वायव्य	वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	नैऋत्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक ३१ मार्च रोजी हिंगोली जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ५० ते ६० कि.मी.) राहून मध्यम पावसाची शक्यता आहे. दिनांक ३० मार्च रोजी हिंगोली जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम पावसाची शक्यता आहे. दिनांक २७ मार्च रोजी हिंगोली जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळीवाऱ्यासह हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. हिंगोली जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू वाढ होऊन त्यानंतर घट होण्याची तर किमान तापमानात तीन दिवसानंतर वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २७ मार्च ते ०२ एप्रिल २०२६ व दिनांक ०३ ते ०९ एप्रिल २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची तसेच तूरळक ठिकाणी दिनांक ३० व ३१ मार्च रोजी गारपोटीची शक्यता लक्षात घेता, काढणी व मळणी केलेल्या पिकाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
ऊस	वाढीची	ऊस पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. ऊस पिकात खूपपाणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरंट्रानोलीप्रोल १८.५ % ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे,	काढणीस तयार असलेल्या हळद पिकाची काढणी करून घ्यावी व काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी. सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे ही कामे सुरु असून पावसाचा अंदाज पाहून हळदीची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	काढणी/मळणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
उन्हाळी तीळ	वाढीची	उन्हाळी तीळ पिकास मध्यम जमिनीत ८ ते १० दिवसांनी व भारी जमिनीत १२ ते १५ दिवसांच्या अंतराने सिंचन करावे. सिंचन हे शक्यतो तूषार सिंचन पध्दतीने करावे.
संत्रा/मोसंबी	फळवाढीची / काढणी	काढणीस तयार असलेल्या मृग बहार फळांची काढणी करून घ्यावी. फळधारणा सुरु असलेल्या अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेस आवश्यकतेनुसार सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे. अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेत फळवाढीसाठी व फळगळ होऊ नये म्हणून ००:५२:३४ १.५ किलो व आर्यन ५०० ग्रॅम प्रति १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. संत्रा/मोसंबी बागेत वनामकृषि परभणी येथील बायोमिक्स ४ लीटर प्रति एकर ड्रिपद्वारे सोडावे. नविन लागवड केलेल्या व लहान संत्रा/मोसंबी झाडांना काठीने आधार द्यावा.
डाळींब	फळवाढीची/काढणी	अंबे बहार डाळींब बाग फळधारणा अवस्थेत असल्यामुळे आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी. अंबे बहार डाळींब बागेत फळवाढीसाठी ००:००:५० प्रति किलो १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान डाळींब झाडांना काठीने आधार द्यावा.
चिकू	फळवाढीची / काढणी	चिकू बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या चिकू फळांची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान चिकू झाडांना काठीने आधार द्यावा.
भाजीपाला	वाढीची/काढणी	भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रीन १५% १० मीली किंवा डायमिथोएट ३०% १३ मीली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/काढणी	फुल पिकात खूपपाणी करून तण विरहित ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, विजांच्या कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या ते मध्यम पावसाचा व गारपोटीचा अंदाज लक्षात घेता जनावरांना उघडयावर सोडू किंवा बांधू नये. निवा-याच्या ठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्यावी. आपल्या पशुंना उन्हामध्ये बांधू नका (निदान तिन उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्येच बांधणे चांगले). पशुंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशुंच्या शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत, ५ लीटर पाण्यामध्ये चिमूटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ -१० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

जालना जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०४/२०२५ - २०२६

शुक्रवार, दिनांक - २७.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २१ ते २७ मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २८ मार्च ते ०१ एप्रिल, २०२६ साठी हवामान अंदाज)				
२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	२६/०३	२७/०३	दिनांक	२८/०३	२९/०३	३०/०३	३१/०३	०१/०४
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	४.०	१०.०
							कमाल तापमान (अं .सें)	३७.०	३६.०	३६.०	३७.०	३८.०
							किमान तापमान (अं .सें)	२१.०	२०.०	१९.०	२१.०	२२.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ
							दु. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	५०	५०	६१	७३	७०
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२९	२७	२९	३१	३४
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	१६	१९	१८	१७	५
							स. वाऱ्याची दिशा	उत्तर-वायव्य	वायव्य	वायव्य	उत्तर-वायव्य	पश्चिम-नैऋत्य
							दु. वाऱ्याची दिशा	उत्तर-वायव्य	वायव्य	वायव्य	उत्तर-वायव्य	पश्चिम-नैऋत्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक ३१ मार्च रोजी जालना जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ५० ते ६० कि.मी.) राहून गारपीटीसह मध्यम पावसाची शक्यता आहे. दिनांक ३० मार्च रोजी जालना जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळीवाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. जालना जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू वाढ होऊन त्यानंतर घट होण्याची तर किमान तापमानात तीन दिवसानंतर वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २७ मार्च ते ०२ एप्रिल २०२६ व दिनांक ०३ ते ०९ एप्रिल २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची तसेच तूरळक ठिकाणी दिनांक ३० व ३१ मार्च रोजी गारपीटीची शक्यता लक्षात घेता, काढणी व मळणी केलेल्या पिकाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
ऊस	वाढीची	ऊस पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. ऊस पिकात खूरपणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरट्रानोलीप्रोल १८.५% ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे,	काढणीस तयार असलेल्या हळद पिकाची काढणी करून घ्यावी व काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी. सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे ही कामे सुरु असून पावसाचा अंदाज पाहून हळदीची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	काढणी/ मळणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
उन्हाळी तीळ	वाढीची	उन्हाळी तीळ पिकास मध्यम जमिनीत ८ ते १० दिवसांनी व भारी जमिनीत १२ ते १५ दिवसांच्या अंतराने सिंचन करावे. सिंचन हे शक्यतो तूषार सिंचन पध्दतीने करावे.
संत्रा/ मोसंबी	फळवाढीची / काढणी	काढणीस तयार असलेल्या मृग बहार फळांची काढणी करून घ्यावी. फळधारणा सुरु असलेल्या अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेस आवश्यकतेनुसार सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे. अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेत फळवाढीसाठी व फळगळ होऊ नये म्हणून ००:५२:३४ १.५ किलो व आर्यन ५०० ग्रॅम प्रति १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. संत्रा/मोसंबी बागेत वनामकृवि परभणी येथील बायोमिक्स ४ लीटर प्रति एकर ड्रिपद्वारे सोडावे. नविन लागवड केलेल्या व लहान संत्रा/मोसंबी झाडांना काठीने आधार द्यावा.
डाळींब	फळवाढीची/ काढणी	अंबे बहार डाळींब बाग फळधारणा अवस्थेत असल्यामुळे आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी. अंबे बहार डाळींब बागेत फळवाढीसाठी ००:००:५० प्रति किलो १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान डाळींब झाडांना काठीने आधार द्यावा.
चिक्	फळवाढीची / काढणी	चिक् बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या चिक् फळांची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान चिक् झाडांना काठीने आधार द्यावा.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रीन १५% १० मीली किंवा डायमिथोएट ३०% १३ मीली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, विजांच्या कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या ते मध्यम पावसाचा व गारपीटीचा अंदाज लक्षात घेता , जनावरांना उघड्यावर सोडू किंवा बांधू नये . निवा-याच्याठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्या वी. आपल्या पशुंना उन्हामध्ये बांधू नका (निदान तिर उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्येच बांधणे चांगले). पशुंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशुंचा शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत, ५ लीटर पाण्यामध्ये चिमूटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ -१० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

लातूर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०४/२०२५ - २०२६

शुक्रवार, दिनांक - २७.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २१ ते २७ मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २८ मार्च ते ०१ एप्रिल, २०२६ साठी हवामान अंदाज)				
२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	२६/०३	२७/०३	दिनांक	२८/०३	२९/०३	३०/०३	३१/०३	०१/०४
							पाऊस (मिमी)	३.०	०.०	५.०	१०.०	९.०
							कमाल तापमान (अं .से)	३७.०	३६.०	३५.०	३६.०	३५.०
							किमान तापमान (अं .से)	२२.०	२१.०	२०.०	२२.०	२०.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	अंशतः ढगाळ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ
							दु. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४२	३६	४१	५१	४९
							दु. दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२५	२३	२४	२८	३६
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	३	१५	१७	९	७
							स. वाऱ्याची दिशा	दक्षिण-नैऋत्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर	पूर्व-आग्नेय
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक ३० मार्च रोजी लातूर जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ५० ते ६० कि.मी.) राहून गारपीटीसह मध्यम पावसाची शक्यता आहे. दिनांक ३१ मार्च रोजी लातूर जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ५० ते ६० कि.मी.) राहून मध्यम पावसाची शक्यता आहे. दिनांक २७ व २९ मार्च रोजी लातूर जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम पावसाची शक्यता आहे. लातूर जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू वाढ होऊन त्यानंतर घट होण्याची तर किमान तापमानात तीन दिवसानंतर वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २७ मार्च ते ०२ एप्रिल २०२६ व दिनांक ०३ ते ०९ एप्रिल २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची तसेच तूरळक ठिकाणी दिनांक ३० व ३१ मार्च रोजी गारपीटीची शक्यता लक्षात घेता, काढणी व मळणी केलेल्या पिकाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
ऊस	वाढीची	ऊस पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. ऊस पिकात खूरपणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरॅट्रानोलीप्रोल १८.५% ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे,	काढणीस तयार असलेल्या हळद पिकाची काढणी करून घ्यावी व काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोंदामात) साठवणूक करावी. सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे ही कामे सुरु असून पावसाचा अंदाज पाहून हळदीची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	काढणी/ मळणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
उन्हाळी तीळ	वाढीची	उन्हाळी तीळ पिकास मध्यम जमिनीत ८ ते १० दिवसांनी व भारी जमिनीत १२ ते १५ दिवसांच्या अंतराने सिंचन करावे. सिंचन हे शक्यतो तूषार सिंचन पध्दतीने करावे.
संत्रा/ मोसंबी	फळवाढीची / काढणी	काढणीस तयार असलेल्या मृग बहार फळांची काढणी करून घ्यावी. फळधारणा सुरु असलेल्या अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेस आवश्यकतेनुसार सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे. अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेत फळवाढीसाठी व फळगळ होऊ नये म्हणून ००:५२:३४ १.५ किलो व आर्यन ५०० ग्रॅम प्रति १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. संत्रा/मोसंबी बागेत वनामकृवि परभणी येथील बायोमिक्स ४ लीटर प्रति एकर ड्रिपद्वारे सोडावे. नविन लागवड केलेल्या व लहान संत्रा/मोसंबी झाडांना काठीने आधार द्यावा.
डाळींब	फळवाढीची/ काढणी	अंबे बहार डाळींब बाग फळधारणा अवस्थेत असल्यामुळे आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी. अंबे बहार डाळींब बागेत फळवाढीसाठी ००:००:५० प्रति किलो १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान डाळींब झाडांना काठीने आधार द्यावा.
चिकू	फळवाढीची / काढणी	चिकू बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या चिकू फळांची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान चिकू झाडांना काठीने आधार द्यावा.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रिन १५% १० मीली किंवा डायमिथोएट ३०% १३ मीली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, विजांच्या कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या ते मध्यम पावसाचा व गारपीटीचा अंदाज लक्षात घेता , जनावरांना उघडयावर सोडू किंवा बांधू नये . निवा-याच्याठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्यावी. आपल्या पशुंना उन्हामध्ये बांधू नका (निदान तिव्र उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्ये बांधणे चांगले). पशुंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशुंच्या शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत, ५ लीटर पाण्यामध्ये चिमूटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ -१० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

नांदेड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०४/२०२५ - २०२६ शुक्रवार, दिनांक - २७.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २१ ते २७ मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २८ मार्च ते ०१ एप्रिल, २०२६ साठी हवामान अंदाज)				
२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	२६/०३	२७/०३	दिनांक	२८/०३	२९/०३	३०/०३	३१/०३	०१/०४
							पाऊस (मिमी)	३.०	०.०	२.०	८.०	१०.०
							कमाल तापमान (अं .सें)	३९.०	३८.०	३७.०	३८.०	३७.०
							किमान तापमान (अं .सें)	२०.०	१९.०	२१.०	२२.०	२०.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	अंशतः ढगाळ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ
							स. दु. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४२	३५	३९	५३	५६
							दु. दु. दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२१	२०	२१	२५	३०
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	३	११	१३	३	२
							स. दु. वाऱ्याची दिशा	दक्षिण-नैऋत्य	वायव्य	वायव्य	पश्चिम-वायव्य	पश्चिम-नैऋत्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक ३० व ३१ मार्च रोजी नांदेड जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ५० ते ६० कि.मी.) राहून मध्यम पावसाची शक्यता आहे. दिनांक २७ मार्च रोजी नांदेड जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम पावसाची शक्यता आहे. दिनांक २९ मार्च रोजी नांदेड जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळीवाऱ्यासह हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. नांदेड जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू वाढ होऊन त्यानंतर घट होण्याची तर किमान तापमानात तीन दिवसानंतर वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २७ मार्च ते ०२ एप्रिल २०२६ व दिनांक ०३ ते ०९ एप्रिल २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची तसेच तूरळक ठिकाणी दिनांक ३० व ३१ मार्च रोजी गारपीटीची शक्यता लक्षात घेता, काढणी व मळणी केलेल्या पिकाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
ऊस	वाढीची	ऊस पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. ऊस पिकात खूरपणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरॅट्रानोलीप्रोल १८.५ % ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे,	काढणीस तयार असलेल्या हळद पिकाची काढणी करून घ्यावी व काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी. सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे ही कामे सुरु असून पावसाचा अंदाज पाहून हळदीची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	काढणी/ मळणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
उन्हाळी तीळ	वाढीची	उन्हाळी तीळ पिकास मध्यम जमिनीत ८ ते १० दिवसांनी व भारी जमिनीत १२ ते १५ दिवसांच्या अंतराने सिंचन करावे. सिंचन हे शक्यतो तूषार सिंचन पध्दतीने करावे.
संत्रा/ मोसंबी	फळवाढीची / काढणी	काढणीस तयार असलेल्या मृग बहार फळांची काढणी करून घ्यावी. फळधारणा सुरु असलेल्या अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेस आवश्यकतेनुसार सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे. अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेत फळवाढीसाठी व फळगळ होऊ नये म्हणून ००:५२:३४ १.५ किलो व आर्यन ५०० ग्रॅम प्रति १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. संत्रा/मोसंबी बागेत वनामकृवि परभणी येथील बायोमिक्स ४ लीटर प्रति एकर ड्रिपद्वारे सोडावे. नविन लागवड केलेल्या व लहान संत्रा/मोसंबी झाडांना काठीने आधार द्यावा.
डाळींब	फळवाढीची/ काढणी	अंबे बहार डाळींब बाग फळधारणा अवस्थेत असल्यामुळे आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी. अंबे बहार डाळींब बागेत फळवाढीसाठी ००:००:५० प्रति किलो १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान डाळींब झाडांना काठीने आधार द्यावा.
चिक्	फळवाढीची / काढणी	चिक् बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या चिक् फळांची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान चिक् झाडांना काठीने आधार द्यावा.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रीन १५% १० मिली किंवा डायमिथोएट ३०% १३ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, जिजांच्या कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या ते मध्यम पावसाचा व गारपीटीचा अंदाज लक्षात घेता , जनावरांना उघड्यावर सोडू किंवा बांधू नये . निवा-याच्या ठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्यावी. आपल्या पशुंना उन्हामध्ये बांधू नका (निदान तिन उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्ये बांधणे चांगले). पशुंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशुंच्या शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत, ५ लीटर पाण्यामध्ये चिमूटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ -१० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

परभणी जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०४/२०२५ - २०२६

शुक्रवार, दिनांक - २७.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २१ ते २७ मार्च, २०२६)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक २८ मार्च ते ०१ एप्रिल, २०२६ साठी हवामान अंदाज)					
२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	२६/०३	२७/०३	दिनांक		२८/०३	२९/०३	३०/०३	३१/०३	०१/०४	
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)		०.०	०.०	०.०	४.०	१२.०	
३३.६	३४.५	३६.६	३७.२	३८.९	४०.०		कमाल तापमान (अं.से)		३९.०	३८.०	३७.०	३८.०	३७.०	
१६.५	१७.०	१५.०	१७.५	१९.०	१७.४	१९.६	किमान तापमान (अं.से)		२३.०	२१.०	२१.०	२३.०	२२.०	
अंशतः ढगाळ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स.	दृग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ	
स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	दु.	स्वच्छ		स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	
६६	५३	६०	५८	५७	५९	५२	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		४२	३८	४२	६०	६०	
२२	१९	१८	१६	१८	१४		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		२१	२०	२१	२४	२७	
३.५	४.९	३.५	२.७	३.०	३.८	२.९	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)		५	१४	१५	१२	२	
उत्तर	शांत	शांत	पश्चिम	पश्चिम- वायव्य	शांत	पश्चिम- वायव्य	स.	वाऱ्याची दिशा	उत्तर	वायव्य	वायव्य	वायव्य	उत्तर- ईशान्य	
आग्नेय	पूर्व- ईशान्य	पश्चिम- नैऋत्य	उत्तर- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पूर्व- ईशान्य	दु.	उत्तर		वायव्य	वायव्य	वायव्य	वायव्य	उत्तर- ईशान्य	
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील				०.०			पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२६ पासून आजपर्यंत			०.०				
पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२५ पासून आजपर्यंत				११५१.२										

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक ३१ मार्च रोजी परभणी जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ५० ते ६० कि.मी.) राहून गारपीटीसह मध्यम पावसाची शक्यता आहे. दिनांक ३० मार्च रोजी परभणी जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, मेघगर्जना, वाऱ्याचा वेग अधिक (ताशी ३० ते ४० कि.मी.) राहून हलक्या ते मध्यम पावसाची शक्यता आहे. परभणी जिल्ह्यात पुढील तीन दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू वाढ होऊन त्यानंतर घट होण्याची तर किमान तापमानात तीन दिवसानंतर वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २७ मार्च ते ०२ एप्रिल २०२६ व दिनांक ०३ ते ०९ एप्रिल २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान व किमान तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पुढील पाच दिवस तूरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची तसेच तूरळक ठिकाणी दिनांक ३० व ३१ मार्च रोजी गारपीटीची शक्यता लक्षात घेता, काढणी व मळणी केलेल्या पिकाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
ऊस	वाढीची	ऊस पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. ऊस पिकात खूरपणी करून तण नियंत्रण करावे. ऊस पिकावर खोड किडीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी क्लोरपायरीफॉस २० % २५ मिली किंवा क्लोरट्रानोलीप्रोल १८.५% ४ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. ऊस पिकावर पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे, याच्या व्यवस्थापनासाठी डायमिथोएट ३० % ३६ मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
हळद	काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे,	काढणीस तयार असलेल्या हळद पिकाची काढणी करून घ्यावी व काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी (गोदामात) साठवणूक करावी. सध्या हळदीची काढणी, हळद उकडणे, वाळवणे ही कामे सुरु असून पावसाचा अंदाज पाहून हळदीची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
गहू	काढणी/ मळणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
उन्हाळी तीळ	वाढीची	उन्हाळी तीळ पिकास मध्यम जमिनीत ८ ते १० दिवसांनी व भारी जमिनीत १२ ते १५ दिवसांच्या अंतराने सिंचन करावे. सिंचन हे शक्यतो तूषार सिंचन पध्दतीने करावे.
संत्रा/ मोसंबी	फळवाढीची / काढणी	काढणीस तयार असलेल्या मृग बहार फळांची काढणी करून घ्यावी. फळधारणा सुरु असलेल्या अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेस आवश्यकतेनुसार सकाळी किंवा संध्याकाळी पाणी द्यावे. अंबे बहार संत्रा/मोसंबी बागेत फळवाढीसाठी व फळगळ होऊ नये म्हणून ००:५२:३४ १.५ किलो व आर्यन ५०० ग्रॅम प्रति १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. संत्रा/मोसंबी बागेत वनामकृवि परभणी येथील बायोमिक्स ४ लीटर प्रति एकर द्विपट्टे सोडावे. नविन लागवड केलेल्या व लहान संत्रा/मोसंबी झाडांना काठीने आधार द्यावा.
डाळींब	फळवाढीची/ काढणी	अंबे बहार डाळींब बाग फळधारणा अवस्थेत असल्यामुळे आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या डाळींब फळांची काढणी करून घ्यावी. अंबे बहार डाळींब बागेत फळवाढीसाठी ००:००:५० प्रति किलो १०० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान डाळींब झाडांना काठीने आधार द्यावा.
चिकू	फळवाढीची / काढणी	चिकू बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या चिकू फळांची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड केलेल्या व लहान चिकू झाडांना काठीने आधार द्यावा.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	भाजीपाला पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रीन १५% १० मीली किंवा डायमिथोएट ३०% १३ मीली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	तूरळक ठिकाणी वादळी वारा, विजांच्या कडकडाट व वाऱ्याचा वेग अधिक राहून हलक्या ते मध्यम पावसाचा व गारपीटीचा अंदाज लक्षात घेता , जनावरांना उघडयावर सोडू किंवा बांधू नये . निवा-याच्यागठिकाणी बांधावे व पावसात भिजणार नाहीत याची काळजी घ्या वी. आपल्या पशुंना उन्हामध्ये बांधू नका (निदान तिव्र उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्ये बांधणे चांगले). पशुंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशुंच्या शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत, ५ लीटर पाण्यामध्ये चिमूटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ -१० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.